

Vet Aquí!

Butlletí lingüístic de la
Diputació de Girona

Agost de 2014

NO HI HA DUBTE!

LA DIÈRESI

Aquesta era la frase enverinada del mes passat:

El llibre d'estil ens ofereix indicacions per tal que puguem escriure amb més fluidesa.

Heu descobert la incorrecció que conté? En efecte, el problema és que en el mot *fluidesa* hi manca la dièresi.

Recordeu que la dièresi s'escriu damunt la *i* o la *u* per indicar:

a) que cal **pronunciar la u** en els grups:

güe: ai-güe-ra, se-güent

qüe: qües-ti-ó, con-se-qüèn-ci-a

güi: bi-lin-güis-me, pin-güí

qüi: ter-ra-qüi, a-de-qüi

Fixeu-vos que la dièresi no és necessària en els grups *gua*, *guo*, *qua*, *quo*, ja que en aquests casos la *u* sempre es pronuncia:

ai-gua, pa-rai-guot, qua-tre, quo-ti-di-à

b) que una *i* o una *u* **no formen diftong**; és a dir, que s'han de pronunciar en una síl·laba diferent de la vocal que tenen al costat:

ca-fe-ï-na, ra-ïm, a-gra-ï-a, de-nun-ci-ï, ho-mo-ge-ne-ï-tat, ve-ï-nat

Hem de tenir en compte, però, que hi ha alguns casos excepcionals, en els quals ens estalviarem d'escriure la dièresi:

- Quan la *i* o la *u* han de dur accent gràfic, d'acord amb les normes d'accentuació: pa-ís, con-du-í-eu, ve-í
- En els mots que acaben en *-um* i *-us*: pò-di-um, Mà-ri-us
- En els mots que comencen en *re-*, *bi-*, *co-*, etc.: re-u-nir, bi-u-ní-voc, co-in-ci-dèn-ci-a, an-ti-in-cen-dis, ta-lla-un-gles
- En els mots que acaben en *-isme* i *-ista*: e-go-is-me, e-go-is-ta, al-tru-is-me, al-tru-is-ta
- En l'infinitiu, el gerundi, el futur i el condicional dels verbs acabats en vocal + *-ir*: a-gra-ir, a-gra-int, a-gra-i-ré, a-gra-i-ri-a

En català, aquestes són les possibles combinacions de **diftongs**:

<i>Creixents</i>	<i>qu/gu + a, o</i>	gua : ai-gua	qua : qua-tre
	<i>qü/gü + e, i</i>	güe : ai-güe-ra	qüe : qües-ti-ó
		güi : pin-güí	qüi : a-de-qüi
		guo : pa-rai-guot	quo : quo-ti-di-à

i + vocal a inici de mot   io-gurt, hie-na, io-de

vocal + *iu* + vocal   no-ia, co-uen, ca-iac

<i>Decreixents</i>	vocal + <i>iu</i>	ai : ai-re	au : au-la
		ei : fei-na	eu : teu-la
		oi : boi-ra	iu : viu-re
		ui : cui-na	ou : mou-re

Per tant, el mot *fluïdesa* ha de dur dièresi, ja que pronunciem la *u* i la *i* en dues síl·labes diferents. Així doncs, la frase correcta seria la següent:

El llibre d'estil ens ofereix indicacions per tal que puguem escriure amb més fluïdesa.

L'OSL RESPON!

POSAR EN VALOR

Benvolgudes,

És correcta l'expressió "posar en valor"? Vull escriure la frase "Posem en valor els boscos del Montseny", però no sé si seria més adequat dir "Redescobrim els boscos del Montseny".

Moltes gràcies.

RESPOSTA

El diccionari normatiu de la llengua catalana (DIEC) no recull l'expressió ***posar en valor**. Per tant, l'hem de substituir per altres formes, que poden variar segons el context en què apareguin. Així, si el que volem destacar és el valor d'algú o d'alguna cosa, podem fer servir les formes **fer valer** o **valorar**.

- En l'acte de commemoració del centenari del naixement del poeta, han posat en valor els seus dots d'orador.
- En l'acte de commemoració del centenari del naixement del poeta, han valorat els seus dots d'orador.

En canvi, si el que volem expressar és que alguna cosa incrementa el seu valor, podem fer servir verbs com ara **afavorir**, **realçar**, **reivindicar**, etc.

- L'objectiu de la fira consisteix a posar en valor els productes amb la DO Empordà.
- L'objectiu de la fira consisteix a reivindicar els productes amb la DO Empordà.

En aquest sentit, tampoc no seria correcte l'ús del verb *valoritzar*, ja que en català aquesta forma només és adequada en l'àmbit del medi ambient.

Per tant, en la frase que ens proposeu, és del tot adequat l'ús del verb **redescobrir** com a substitut de l'expressió *posar en valor.

FOTOLAPSUS

Des d'aquesta secció us animem a fer-nos arribar fotografies d'incorreccions lingüístiques que detecteu en el vostre dia a dia. Ens les podeu enviar a l'adreça osl@ddgi.cat, i les publicarem en algun dels propers butlletins. Als qui ja ho heu fet, moltes gràcies per la vostra col·laboració!

El lapsus d'aquest mes l'han trobat en una estació de metro:

Fixeu-vos que:

En català, no hi ha **peatons*, sinó *vianants*. Per tant, la forma **peatonal* no és correcta. En aquest cas, en comptes de *sortida *peatonal*, podríem dir ***sortida de vianants***.

Tingueu en compte que tampoc no hem de dir *pas de *peatons*, sinó *pas de vianants*, *camí *peatonal*, sinó *camí de vianants*, *zona *peatonal*, sinó *zona de vianants*, etc.

Per tant, un cop modificat, el cartell quedaria així:

EL TAST ENVERINAT

Per acabar, ens sabríeu dir què hi ha d'incorrecte en la frase següent?

L'exposició es podrà visitar desde l'11 d'agost fins al 20 de setembre.

La resposta la trobareu en el proper *Vet Aquí!*

Des de l'Oficina de Serveis Lingüístics us animem a proposar-nos temes que us interessaria que tractéssim ens els propers butlletins, siguin de normativa (pronoms febles, relatius, etc.), de qüestions convencionals, de terminologia administrativa o de qualsevol altre àmbit d'interès per a la Diputació (informàtica, medi ambient, economia...). Podeu fer-ho per mitjà del formulari de contacte que trobareu a l'apartat «Presentació» d'aquest web.

Diputació de Girona
www.ddgi.cat

Diputació de Girona

Pujada de Sant Martí, 4-5 | 17004 Girona
Tel. 972 185 000 | Fax 972 208 088

[Avis legal](#) | [Privacitat](#) | [Accessibilitat](#)